Datum

11 mei 2021

Onderwerp	Aantal bijlagen
Vaststellen 1ste wijziging Verordening WMO 2020 i.v.m. invoering gedifferentieerde tarieven in het PGB Huishoudelijke verzorging	4

Het college adviseert te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het collegebesluit invoering gedifferentieerde tariefstelling voor het persoonsgebonden budget Wmo voorziening huishoudelijke verzorging.
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning 2020 aan te passen conform bijlage 2 - Raadsbesluit 1ste wijziging verordening Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2020.
3. In de eerstvolgende begrotingswijziging op te nemen dat de in de begroting ingeboekte besparing door invoering van de gedifferentieerde tarieven van €150.000 wordt verlaagd naar € 90.000,-.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De toekenning van een persoonsgebonden budget (PGB) voor Huishoudelijke verzorging (HV) verloopt in Oss anders dan bij omliggende gemeenten in onze regio, en ook anders dan bij andere WMO producten. Bij huishoudelijke verzorging geldt er nu één tarief voor het PGB – namelijk het professioneel tarief voor de zorg in natura (ZIN) - ongeacht waar inwoners de ondersteuning inkopen. Bij de overige WMO-voorzieningen wordt onderscheid gemaakt in tarief voor dienstverlening via een professionele zorgorganisatie (100 % van het ZIN tarief), van een zelfstandige zonder personeel/freelancer (80 % van het ZIN tarief), en dienstverlening door iemand uit het sociaal netwerk (50% van het ZIN tarief).

Het college heeft besloten om eenzelfde gedifferentieerde tariefstelling in te voeren voor PGB voor huishoudelijke verzorging. Om dit besluit uit te kunnen voeren is een aanpassing van de verordening WMO 2020 noodzakelijk. Ook zijn er financiële gevolgen van dit besluit.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan:

- het mogelijk maken voor Osse inwoners om met voldoende huishoudelijke hulp zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen;
- een uniforme werkwijze in de WMO binnen de gemeente Oss en in de regio;
- reële salarisverhoudingen in de zorg;
- een financieel houdbare inrichting van de huishoudelijke verzorging en de WMO;

Welk resultaat willen we bereiken?

Met dit advies willen we de volgende resultaten bereiken:

- de PGB tarieven zijn binnen de gemeente gelijk getrokken;
- de PGB tarieven voor huishoudelijke verzorging zijn toereikend en reëel;
- we werken binnen de regio volgens dezelfde uitgangspunten.
- de voorziening is financieel houdbaar;

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Het college heeft dit besluit genomen omdat deze inrichting toegestaan en toereikend is

Gemeenten mogen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende type hulpverleners. Er mag onderscheid gemaakt worden tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (bron: kamerbrief betreffende toelichting tarieven PGB van minister De Jonge, 27 juni 2019). Een voorwaarde is wel dat het PGB-tarief toereikend is.

1.2 Het college realiseert met dit besluit een eenduidige werkwijze binnen de WMO en de regio

Bij de vaststelling van het tarief voor andere Wmo-diensten wordt (al) onderscheid gemaakt tussen dienstverlening via een professionele zorgorganisatie (100% van het zin tarief), een ZZP'er of freelancer (85% van het zin tarief) en dienstverlening door iemand uit het sociale netwerk (informele zorg, 50% van het zin-tarief). Huishoudelijke verzorging is de enige voorziening waarvoor geen gedifferentieerde tariefstelling geldt.

De gemeenten Sint Anthonis, Boekel, Bernheze, Boxmeer, Landerd, Meierijstad en Oss werken samen op het gebied van huishoudelijke verzorging. Deze gemeenten in de sub-regio werken

allen met een gedifferentieerde tariefstelling voor huishoudelijke verzorging. De gemeente Oss is de enige uitzondering.

2.1 In de Verordening WMO 2020 kan vervallen
Artikel 11 lid 1d luidt: "Bij diensten – met uitzondering van huishoudelijke verzorging – is sprake van een gedifferentieerde tariefstelling voor inkoop via een pgb bij erkende zorginstellingen, een zelfstandige zonder personeel (ZZP) of eenmansbedrijf en niet-professionals. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:" enz.
Hieruit kan vervallen de tekst: met uitzondering van huishoudelijke verzorging
Artikel 11 lid 1e uit de staande verordening kan geheel vervallen.

Deze aanpassingen zijn uitgewerkt in Bijlage 2.

3.1 De geraamde structurele bezuiniging die eerder in de (meerjaren)begroting is opgenomen, aanpassen van €150.000 naar € 90.000,-
Tijdens het opstellen van de begroting 2021 is de in 2019 ingeboekte bezuiniging van €200.000 naar beneden bijgesteld. Daarbij is ingeschat dat na volledige uitrol van dit besluit – het besluit omvat een ruime overgangsregeling – de besparing maximaal €150.000 structureel zou zijn.

Het huidige jaarlijkse maximum PGB-tarief is €2.506,51 per jaar. Het maximale ZIN-tarief is door recente stijgingen € 3.271,68 per jaar (2,25 uur x 52 weken x €27,96)

- Als een inwoner van het huidige maximum PGB tarief overgaat naar het maximale ZIN-tarief kost dit de gemeente jaarlijks €765,17 per jaar.
- Een overgang van het huidige maximum PGB-tarief naar het gedifferentieerde PGB tarief (50% tarief ZIN 2020) levert jaarlijks een besparing op van € 870,67.

Als alle 123 inwoners blijven kiezen voor informele zorg geeft dit een maximale besparing van € 107.092,41. Als alle inwoners kiezen voor ZIN kost dit: € -94.115,61. Op basis van de huidige ervaring verwachten we dat maar weinig inwoners de overstap naar ZIN zullen maken in reactie op de nieuwe gedifferentieerde tarieven.

Na volledige uitvoering van dit besluit verwachten we daarom op basis van de cijfers van sept 2020 een structurele besparing van maximaal € 90.000,-. Deze besparing zal in verband met een langlopend invoeringstraject, in de loop van enkele jaren worden gerealiseerd.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1 Een groot deel van de cliënten die huishoudelijke verzorging inkopen via een PGB, zullen een lager PGB ontvangen.
Van de 142 cliënten die huishoudelijke verzorging inkopen via een PGB, doen 123 cliënten dit bij een informele zorgverlener. Negen cliënten kopen huishoudelijke verzorging in bij een ZZP'er. Tien cliënten kopen huishoudelijke verzorging in bij een professionele zorgaanbieder. De tarieven voor inkopen bij een ZZP'er/freelancer en informele zorgverlener gaan met deze gedifferentieerde tariefstelling omlaag (15% respectievelijk 50%).

1.2 De gedifferentieerde tarieven zijn marktconform en voldoen aan de wet minimumloon
Het huidige lumpsum tarief voor zorg in natura (ZIN) HV is €27,96.
50 % daarvan voor inhuur informele zorg geeft een uurloon van € 13,98.
Dit uurloon ligt boven het minimumloon €10,60 (excl. 8% vakantiegeld bij 36 uur per week)

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën
De financiële gevolgen van dit besluit zijn afhankelijk van de keuzen die cliënten maken.

b. Juridisch
Juridische zaken wijst erop, dat deze nieuwe regelgeving nadelig is voor inwoners. De uitrol daarvan vraagt om grote zorgvuldigheid. Het college gaat hiervoor zorgdragen.

c. Communicatie
- Een groot deel van de cliënten met een PGB krijgt na invoering een lager budget. Het college zal zorgdragen voor een zorgvuldige communicatie richting inwoners.

d*. Uitvoering*
Een implementatieplan zal worden opgesteld en in uitvoering worden genomen.

e. Overlegd met
- Adviesraad sociaal domein (ASD);
- Programmamanager Zorg & Welzijn;
- Afdelingshoofd Mens & Maatschappij;
- De driehoek Wmo;
- Afdeling F&C;
- Afdeling Juridische Zaken.

Bijlagen

1. Collegebesluit Invoering gedifferentieerde tarieven PGB huishoudelijke verzorging
2. Raadsbesluit wijziging verordening maatschappelijke ondersteuning 2020

Samenvatting

In Oss ontvangen ongeveer 2.250 inwoners huishoudelijke verzorging (HV) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Ongeveer 142 cliënten ontvangen daarvoor een Persoonsgebonden budget (PGB). Voor het PGB HV geldt in Oss nu één tarief, namelijk het gecontracteerde tarief voor zorg in natura (ZIN) bij professionele aanbieders. Deze werkwijze wijkt af ten opzichte van de andere Wmo-producten en ten opzichte van de andere gemeenten in de regio.

Het college heeft besloten tot invoering van gedifferentieerde tarieven voor het PGB HV: 100% van het ZIN-tarief voor huishoudelijke verzorging via een professionele dienstverlener, 85% van het ZIN-tarief voor huishoudelijke verzorging via een ZZP'er/freelancer en 50% van het ZIN-tarief voor huishoudelijke verzorging door iemand uit het eigen sociale netwerk (informele zorg).
Om dit in uitvoering te nemen moet de Verordening WMO 2020 worden aangepast.

Bijlage 1. Huishoudelijke verzorging en persoonsgebonden budget

Eind september 2020 waren er in Oss in ongeveer 2.250 inwoners die huishoudelijke verzorging vanuit de WMO ontvingen. Daarvan ontvingen 142 cliënten op dat moment een persoonsgebonden budget (PGB). De overige cliënten ontvingen huishoudelijke via zorg in natura (ZIN). In deze bijlage zoomen we verder in op de aantallen en kosten van PGB voor huishoudelijke verzorging.

Hoe wordt de hoogte van een PGB voor huishoudelijke verzorging bepaald?
De vaststelling van een persoonsgebonden budget voor huishoudelijke verzorging vindt plaats door de aandachtsgebieden waarbij ondersteuning nodig is, de grootte van de woning, de leefeenheid en de tarieven zoals vermeld in het Besluit Maatschappelijke Ondersteuning. Op basis van individueel maatwerk kan een PGB hoger of later dan de normbedragen worden vastgesteld.

Wat zijn de totale kosten van PGB huishoudelijke verzorging?
Er zijn 142 unieke cliënten met een PGB voor huishoudelijke verzorging (bron: Sociale Verzekeringsbank, peildatum 17 september 2020). Van deze 142 cliënten hebben:

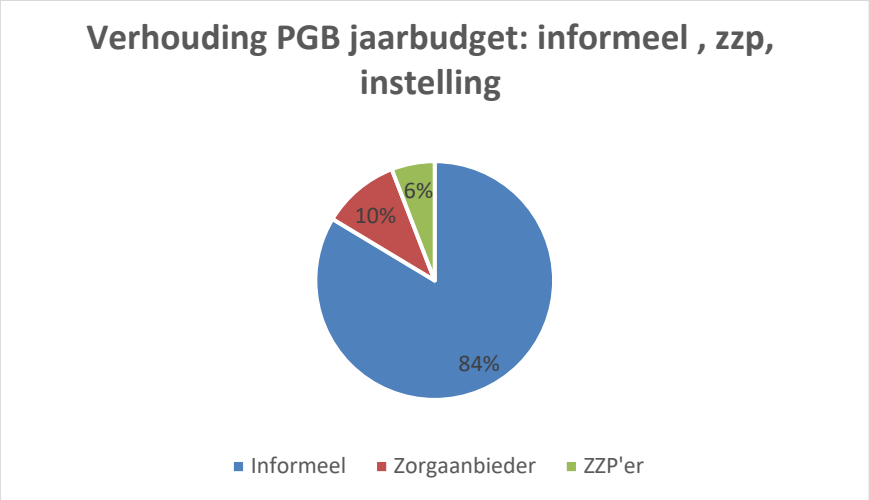
- 123 cliënten een PGB, waarvan de cliënten gemiddeld een bedrag van € 2.365,45 op jaarbasis ontvangen;
- 19 cliënten een maatwerk indicatie huishoudelijke verzorging. Gemiddeld ontvangen cliënten met een maatwerk indicatie huishoudelijke verzorging € 4.768,05 per jaar aan PGB.

Totaal aan PGB's excl. maatwerk:	€ 290.950,22
Totaal aan maatwerk PGB's:	€ 90.592,94
Totaal aan kosten per jaar	**€ 381.543,16**

Waar kopen cliënten met een PGB voor huishoudelijke verzorging de zorg in?
Van de 142 unieke cliënten huishoudelijke verzorging met een PGB kopen:

- 123 cliënten huishoudelijke verzorging in bij een informele hulpverlener;
- 10 cliënten huishoudelijke verzorging in bij een zorgaanbieder;
- 9 cliënten zorg in bijeen ZZP'er.

Wat opvallend is, is het totale PGB-budget voor cliënten die huishoudelijke verzorging inkopen bij een informele hulpverlener. Dit bedraagt in totaal € 319.076,50 per jaar. Dit is 84% van het totale PGB huishoudelijke verzorging.

Hoeveel wordt gemiddeld per hulpverlener uitbetaald?

In totaal zijn er 10 actieve zorgovereenkomsten met formele hulpverleners (OVO Instelling) en 8 met ZZP'ers (OVO Freelance).

In de onderstaande tabel zijn voor ZZP'ers en instellingen de gemiddelden terug te vinden met betrekking tot de lonen en de ureninzet (NB. Het aantal registraties zijn beperkt en onvolledig. Dit laatste zal worden verbeterd door meer sturing hierop). Deze cijfers zijn dus slechts indicatief.

Categorie	Gemiddeld bruto uurloon	Gemiddeld maandloon	Gemiddelde ureninzet per week
Instellingen	21,55	208	1,7
ZZP'ers	16,06	208,59	2,9

In totaal zijn er 153 actieve zorgovereenkomsten met informele hulpverleners (in 103 gevallen zijn er goede/volledige gegevens beschikbaar – de onderstaande informatie is daarom voldoende betrouwbaar).

Het gemiddeld bruto uurloon dat nu voor informele zorg (ongeschoold en zonder kwaliteitsgaranties) wordt betaald bedraagt € 14,26. (NB. minimumloon is € 10,60 (36 uur per week, excl. 8% vakantiegeld).

De gemiddelde ureninzet bij informele hulp is 3,19 uur per week en het gemiddeld maandloon is € 191,32. Bij de lumpsum inkoop van Zorg in Natura (waarbinnen ook extra inzet voor bv. was en maaltijdbereiding kunnen worden geleverd) is de inzet gemiddeld 2,25 uur per week.

Hoeveel cliënten maken hun PGB niet op? En om hoeveel geld gaat dit?
Van het totale PGB 2019 is € 45.438,56 niet gebruikt (bron: Sociale Verzekeringsbank, peildatum 26 oktober 2020). Dit is circa 11% van het totale PGB huishoudelijke verzorging.

De duur van de indiceringen PGB-HV (per 22 september 2020)

- 38 inwoners - hebben een indicatie voor onbepaalde tijd
- 30 indicaties lopen nog in 2020 af
- 35 lopen in 2021 af
- 22 lopen in 2022 af
- 8 lopen in 2023 af
- 1 loopt in 2024 af
- 6 lopen in 2025 af
- Daarnaast zijn er 2 maatwerkvoorzieningen met specifieke afspraken